

FOTO: ANNE VANDENBOSCH

In een moeilijke markt is het van groot belang dat de productie-efficiëntie optimaal is. Het juiste voer, met de juiste hoeveelheden aan noodzakelijke nutriënten, kan daarbij helpen.

Uitdagingen omzetten in kansen

In het laatste nummer van vorig jaar belichtten we reeds het rundveeseminarie over diervoeding van de firma Alltech in het Duitse Hannover. Voor de varkenssector werd er tezelfdertijd een gelijkaardige internationale studiedag georganiseerd. Wij luisterden mee. – ANNE VANDENBOSCH –

paste informatie over de behoeften naar de diverse nutriënten achterwege bleef. De advisering verloopt in de praktijk dan ook dikwijls mank. Toch nemen heel wat internationale onderzoeksinstellingen dit probleem momenteel ter harte. Bijkomend onderzoek moet leiden tot herwerkte adviseringstabellen.” Dat dit noodzakelijk is, blijkt uit het onderzoek van Catunda. Hij vond bijvoorbeeld in zijn thuisland in een vergelijkende studie van veelgebruikte biggenvoerders een verschil van 22% in het gehalte aan ruw eiwit.

“De beslissing over welke ingrediënten of combinaties van ingrediënten uiteindelijk in voeders worden gebruikt, hangt meestal af van factoren zoals de beschikbaarheid, de prijs en de wetgeving van elke markt. Een nog niet volledig ontwikkelde darm(wand) van pas gespeende biggen, in combinatie met voeders met hoge ruweiwitgehaltenes, geeft echter meestal gezondheidsproblemen. Dit gebeurt vooral bij gebruik van eiwitbronnen met hoge niveaus aan antinutritionele factoren zoals bij sojameel, erwten en koolzaad. Daarom wordt het gebruik van goed verteerbare ingrediënten zoals melk en functionele eiwitten aangeraden. Sommige proteïnes bezitten immers een biologische functie in de darm. Deze functionele eiwitten kunnen de fysiologie en de gezondheid van de darm gunstig beïnvloeden.”

Het functionele eiwit gemaakt uit het gistextract *Saccharomyces cerevisiae* 1026 kreeg bij Alltech de naam NuPro. Catunda toonde de resultaten van diverse voerproe-

van varkensvlees en hangt dus erg af van de buitenlandse markten, waar nu ook andere spelers op terechtkomen. Europese producenten hebben bovendien een hogere kostenstructuur dan de concurrenten. Gemiddeld bedraagt deze 1,30 euro per kg karkasgewicht tegenover slechts 0,95 euro in Brazilië en 0,98 euro in Canada. De productie-efficiëntie en de kostenstructuur in Europa moeten dus verbeteren.”

Functionele eiwitten en sporenelementen

Om efficiënter te produceren, moet je in de eerste plaats efficiënter voederen. De voederkost bepaalt immers het grootste gedeelte van de totale productiekost. *Fabio Catunda* van Alltech Brazilië wijst er evenwel op dat het formuleren van correcte eiwitniveaus in voeders niet eenvoudig is. “De huidige beschikbare adviserende voedertabellen zijn namelijk niet helemaal up-to-date. De genetica van veelgebruikte varkenshybriderassen veranderde immers de voorbije jaren enorm, terwijl de aange-

Het seminarie werd geopend door moderator dr. *Jules Taylor-Pickard*. Mevrouw Taylor-Pickard is *solutions deployment team manager* bij het organiserende bedrijf Alltech. Ze schetste kort de situatie van de Europese varkenssector in globaal perspectief. “Europa is, met 25% van de varkensproductie, een belangrijke speler op de internationale markt. Wereldwijd stijgt de gemiddelde vleesconsumptie, in het bijzonder van varkensvlees. Het FAO (*Food and Agriculture Organization of the United Nations*) verwacht een jaarlijkse gemiddelde toename in vleesverbruik van 0,7%. Dit betekent dat we tegen 2050 een gemiddeld verbruik van 51,6 kg per persoon tellen. Om aan deze nood te voldoen ontstaan kansen voor vleesproducerende landen. Op diverse plaatsen in de wereld – denk maar aan China, Zuid-Amerika, Rusland, Oekraïne – neemt dan ook de varkensproductie enorm toe. Daardoor ontstaan echter bedreigingen voor de huidige varkensvleesproducenten. Europa is bijvoorbeeld zelfvoorzienend op het vlak

ven waarbij een controlevoer vergeleken werd met het toevoegen van respectievelijk NuPro, bloedplasma, een combinatie van beide en met de combinatie NuPro met lactose. Er werd aangetoond dat de combinatie van 2 goed verteerbare additieven een positief synergetisch effect hadden. Niet alleen verbeterden de prestaties van de biggen na het spenen, ook de voeropname bleek hoger en de darmvilli ontwikkelden beter waardoor er een hogere nutriëntenopname mogelijk was.

Een betere productie-efficiëntie kan men ook bereiken door de inzet van sporenelementen op de juiste plaats en in de juiste hoeveelheden. Dr. *Gretchen Myers Hill* van de Michigan State University stond stil bij de nieuwste ontwikkelingen op dat terrein. “We moeten kijken naar de biologische beschikbaarheid van mineralen. Het varken tracht steeds een homeostatisch evenwicht te vinden, sporenelementen worden immers niet opgeslagen in beenderen of de lever. Ook op vlak van mineralen moet men dus bekijken wat de noden zijn van de huidige varkens. Een andere genetische lijn heeft andere noden, net zoals er ook een verschil is naargelang de leeftijd en de fysiologische toestand. Anderzijds mag men niet uitgaan van ‘weinig is goed en meer is beter’, deze stelling gaat niet altijd op voor mineralen.”

Alternatieve productie

Pepe Roquet van Alltech Spanje had het als laatste spreker opnieuw over de marktsituatie en hedendaagse perspectieven in de Europese varkensindustrie. Ook hij wees op de hoge zelfvoorzieningsgraad van Europa en de hoge kostenstructuur. Dat laatste is onder meer een gevolg van het Europese verbod op het gebruik van antimicrobiële groeibevorderaars, de wetgeving omtrent dierenwelzijn en milieu en het verbod op ggo's in voeders. Een andere vaststelling is dat in Europa het merendeel van het varkensvlees verkocht wordt via de grootdistributie, naast het stagnerende vleesverbruik in West-Europa. Als oplos-

singen om de productiemarges op te krikken, ziet Roquet niet veel mogelijkheden: de verkoopprijs verhogen, kosten reduceren of ... stoppen met produceren.

Roquet: “De prijzen doen toenemen is niet evident (de situatie in de varkenssector was toen nog minder acuut dan nu, n.v.d.r.). De productie gebeurt immers in een markt die gestuurd wordt door vraag en aanbod. Ofwel moet je dan de vraag aanzwengelen, het aanbod beperken of omschakelen naar alternatieve productie.” Roquet ziet vooral heil in deze laatste optie. Alternatieven kunnen de con-

Spreker Pepe Roquet ziet in Europa heil in alternatieve productiemethoden. Hij gaf als voorbeeld de extensieve productiewijze van het Ibericovarken.

sumptie van varkensvlees hier terug doen toenemen of het kan zelfs leiden tot een exportproduct met een hoge toegevoegde waarde, ten minste als de productieregio wordt beschermd. “In Spanje hebben we het typische Ibericovarken (foto). Het is nochtans een ras met een beperkte vruchtbaarheid en groei, een zeer slechte voederconversie en een lage karkas- en vleesopbrengst. Toch is het interessant om dit ras te gebruiken. Het vlees is bijzonder lekker en mals, dankzij de marmering met het typische vet. Het vetzuurprofiel is gunstig en het bevat veel antioxidanten. De varkens worden in een milieuvriendelijke omgeving geproduceerd, voorname-

lijk op de iets hoger gelegen regio's (350-400 m) in centraal Spanje.” De spreker overliep de verschillende fasen van deze extensieve productiewijze. Tijdens hun laatste levensmaanden eten de vleesvarkens voornamelijk gras en eikels, wat het vlees een typische smaak bezorgt. Voor dit type varken is beweging erg belangrijk. De dieren worden geslacht op een leeftijd van ongeveer 16 maanden. Het Ibericovarken beneemt ongeveer 4% van de totale varkensproductie in Spanje. Volgens Roquet maakt men hier op een rendabele manier gebruik van de plaatselijke omstandighe-

den. Het vergt weinig investeringen, maar de productiecapaciteit is wel beperkt. De intensievere productiewijze van deze varkens is daarentegen wel duur en gevoelig aan de marktsituatie.

Voor het verlagen van de productiekosten wijst Roquet, net als enkele van de voorgaande sprekers, op een betere efficiëntie via het gebruik van geschikte voeders en supplementen. De producenten moeten streven naar een goede gezondheid en welzijn van hun varkensstapel. Daarvoor moeten de dieren alle nodige nutriënten beschikbaar hebben zodat ze niet aan hun lichaamsreserves moeten raken. ■